

ARDEALUL JURIDIC

REVISTĂ DE DREPT ȘI DE UNIFICARE LEGISLATIVĂ, DOCTRINĂ,
JURISPRUDENȚĂ, LEGISLAȚIE COMPARATĂ

ORGAN OFICIAL AL PUBLICAȚIUNILOR JUDECĂTOREȘTI DIN ARDEAL ȘI BANAT

Revista apare regulat la 1. și 15.
a fiecărei luni ca publicațiune ju-
ridică și săptămânal ca organ de
publicațiune judecătorească

Abonamentul:

Pentru autorități, bănci, inst. t. fm.
avocați etc.
Pe un an 200 Lei
Pentru magistrați pe an 160 „
Un număr simplu 8 „
Un număr dublu 16 „
Un număr vechiu 12 „
Revista apare săptămânal.

Redacția Strada Băei No. 13. — Ad-
ministrația : Str. Regina Maria Nr. 34
(Radio Reclam România S. A.) unde
se primesc abonamente și ori ce
cereri de adție.
TELEFON 630.

SUMARUL:

1. Despre „Cărțile Funduare” (urmare) de Dr. ST. LADAY
2. Norme pent. u interpretarea noii
„Legi a chiriiilor“
3. Arbitrajul în Conflictele de muncă
Jurisprudența Trib. Sibiu.
4. Dicționar Juridic de V. M. D. și St. L.
5. Ordonanțe. Rezumate din Mon. Of.

Despre cărțile funduare.

(Urmare)

Individualizarea imobilului se cere și atunci când dreptul nu se înscrie asupra însuși imobilului ci asupra unui drept tabular, d. e. când asupra unei ipoteci se intabulează subipoteka. În acest caz și dreptul grevat trebuie individualizat. D. e. „permis ca dreptul de subipotecă să se intabuleze asupra dreptului de ipotecă intabulat sub C. 4. în favoarea mea în protocolul funduar No. . . . al comunei Cluj.“

Dreptul ce urmează a fi înscris, se va preciza ca drept de proprietate, servitute, ipotecă, protimie, etc. Se cere deci termenul tehnic pentru acel drept, deși nu este necesar ca expresiunea să corespundă exact codului civil. D. e. dreptul de proprietate se va putea înscrie, dacă permisiunea se dă astfel: „permis ca imobilul . . . să fie transcris pe numele lui X. (cumpărător).“

Trebuie precizat și conținutul dreptului, dacă acest conținut nu este dat prin însăși noțiunea dreptului, ca d. e. la dreptul de proprietate (dacă am individualizat imobilul și am acordat dreptul de proprietate, am spus și conținutul dreptului). Dacă d. e. este vorba de servitute, trebuie arătată toată întin-

derea ei, d. e. „permis ca dreptul de servitute de a trece cu trăsura prin parcela No. . . să fie intabulat în favoarea imobilului . . . ca imobil dominant etc.“ Raportul de drept de locațiune trebuie să fie determinat și după durată: „dela . . . până la . . .“ precum și după obiecte: „apartamentul No. . . constând din 2 camere, 1 bucătărie“ (conform art. 57 se poate intabula și pe o parte a unui corp de avere). La dreptul de ipotecă se cere arătarea capitalului și — dacă sunt — accesoriilor; tot astfel la subipotecă. Este cu puțință ca suma creanței să nu fie fixată, d. e. debitorul a luat asupra-și răspunderea pentru pagubele ce se pot ivi dintr'un raport de drept, sau dacă instanța judecătorească a stabilit prin sentință numai răspunderea pârâtului (sentința de admitere în principiu. art. 391 Proc. civ.), urmând ca suma să fie fixată după ce această sentință va rămâne definitivă. În aceste și alte cazuri similare suma nu se fixează în document, ci numai în cerere, ca sumă maximală, care însă poate fi redusă (art. 65). Nu se cere fixarea sumei, când în locul dreptului intabulat trece dreptul la despăgubire; d. e. când dreptul de arendă este intabulat, imobilul se vinde prin licitație și arendașul își pierde drepturile putând cere daune interese dela proprietar (art. 1121 C. c.). În acest caz, conform art. 191 din legea execuțiilor, arendașul va putea socoti o sumă ca pagubă suferită; această sumă i-se va plăti din partea prețului de licitație ce rămâne după îndestularea creditorilor anteriori; creditorii posteriori (intabulați cu un rang posterior

înscrierii dreptului de arendă), precum și fostul proprietar putând ridica excepție contra sumei, în care caz suma se va fixa pe calea de proces, banii rămânând depozitați până la rezolvarea procesului.

Pentru precizarea imobilului și dreptului se cere, ca în cazul când sunt mai mulți interesați, să fie precizată partea fiecăruia. Când imobilul este în condominiu, trebuie fixat, dacă dreptul ce urmează a fi înscris, se întinde asupra întregului imobil sau numai asupra cotei unuia sau unora dintre coproprietari. Deasemenea, când dreptul se dobândește de mai multe persoane, cota acestora („în părți egale“ „A. are $\frac{3}{11}$ părți, B. are $\frac{4}{11}$ părți, C. are $\frac{2}{11}$ părți“ etc.) trebuie determinată. Dreptul de ipotecă deasemenea: „se intabulează dreptul de ipotecă asupra părții înscrise sub B. 4. a lui A. din imobilul...“ (art. 57). Nu se poate înscrie dreptul de ipotecă asupra unei părți a unui corp de avere tabular, dacă nu este vorba de cote (d. e. nu se poate intabula așa: „se intabulează pe $\frac{1}{2}$ parte din parcela No 4342 înscrisă pe numele lui A.“), nici pe o parte dintr'o cotă (d. e. „pe $\frac{1}{2}$ parte din cota lui A. din imobilul No...“). Dreptul de subipotecă nu se poate înscrie asupra unei părți dintr'o creanță intabulată (d. ex. „se intabulează dreptul de subipotecă în favoarea lui A. asupra dreptului de ipotecă înscris sub C. 5. în favoarea lui C., însă numai asupra sumei de...“). Dacă însă este vorba de cotele mai multor creditori având un drept de ipotecă indivis sau dacă creanța a fost cedată mai multor persoane și dacă cesiunea a fost executată în c. f. aceste cote sau părți cedate pot să fie obiecte ale subipotecei (art. 57, 58).

Art. 68 mai cere ca prin document „să se permită sau să se declare asupra vr'unui bun imobil ce se va înscrie.“

Această traducere a dior Ioan Papp și Paul Balașiu nu exprimă exact înțelesul textului maghiar, lucru care își găsește explicația în faptul că pentru exacta traducere a textului maghiar lipsesc termenii tehnici românești. Art. 68 dispune că documentul trebuie să cuprindă o permisiune dată de cel în drept pentru a acorda un drept real sau trebuie să fie o hotărâre judecătorească prin care să se recunoască un drept real în favoarea unei părți. Deci, se cere sau un contract prin care dreptul real se acordă, sau o hotărâre judecătorească, prin care cineva este

îndreptățit să ceară înscrierea dreptului său în c. f.

Cazurile cele mai importante când un drept real (d. e. dreptul de proprietate) se înscrie pe baza unei hotărâri judecătorești sunt:

1. Procedura succesorală se deschide din oficiu dacă în succesiune („lăsământ“) se găsesc imobile. Transcrierea dreptului de proprietate dela defunct asupra mostenitorilor este obligatorie. În procedura succesorală judecătoria de ocol clarifică starea de fapt referitoare la moștenire și ordonă înscrierea dreptului de proprietate. Deasemenea se pot înscrie alte drepturi reale: servitutea (d. e. dreptul vidual), dreptul de ipotecă pentru garantarea porțiunii legitime sau a legatului.

2. În cazurile când cineva a luat obligațiunea să acorde altuia un drept real; dacă nu prestează, va fi condamnat la „prestățiunea tabulară“ adică să tolereze ca acel drept real să se înscrie în c. f.

În acest caz, înscrierea se poate cere deadreptul la autoritatea c. f. prezentându-se sentința, sau se poate cere execuție în care caz, dreptul se intabulează pe baza deciziunii prin care s'a ordonat execuția.

Conform art. 6) se mai cere valabilitatea juridică a documentelor. Această condițiune se înțelege deasemenea numai formal. Se cere deci ca documentul să apară formal ca cuprinzând un act juridic valabil. Trebuie deci să nu se vadă din document că lipsește vre una din condițiunile esențiale ale actului juridic: declararea voinței, act admis de lege, forma cerută de lege în cazurile când actul este supus unor formalități, în fine capacitatea de a încheia contracte. Deși art. 69 dispune că nu se poate face înscrierea în baza documentelor date de persoane despre care „se știe“ că sunt minore sau interzise, — totuși — după cum am văzut mai sus, înscrierea nu poate fi refuzată, dacă minoritatea sau interdicția nu reiese din acte.¹⁾

1) Opiniunea contrară ar fi prea periculoasă. Dacă am admite ca judecătorul să respingă cererea pe baza că știe că unul dintre participanți este minor sau interzis, am deschide ușile pentru erori și abuzuri. Când judecătorul știe că cel ce a semnat documentul, este un copil de 4 ani, dar aceasta nu se vede nici din c. f. nici din actele prezentate, nu putem să-i dăm dreptul de a respinge cererea pentru acest motiv. Anume: dacă i-am da acest drept, ar trebui să-i dăm și altcuiva, când copilul este de 18 ani, — dar în acest caz există posibilitatea că copilul a fost declarat major și dacă judecătorul respinge cererea, alții pot să dobândească drepturi inatacabile cu violarea dreptului de prioritate. Deci, dacă nu autorizăm judecătorul la respingerea cererii, nu se poate ivi nici o nădraptate, căci înscrierea poate fi anulată, — însă în cazul contrar vătămarea dreptului nu poate fi reparată.

Acestea sunt condițiunile fără de care nici intabularea nici prenotarea nu se pot acorda. Toate acestea trebuiesc examinate din oficiu. (Art. 127.**)

Se înțelege că aceste condițiuni pot să fie mai mult sau mai puțin precis executate. Pentru acest motiv, R. prevede că atunci când toate condițiunile sunt îndeplinite într' atâta, încât nu există nici o îndoială, să se acorde *intabulațiunea*, iar când condițiunile, minimale sunt îndeplinite. însă în una sau alta privință mai rămâne vre'o îndoială, să se dea numai *prenotațiunea*.

II.

Condițiunile speciale ale intabulațiunei

I. La documente private.

Pentruca intabulațiunea să se poată face în baza unui document (act) privat, acesta trebuie să întrunească condițiunile următoare;

a) persoanele, cari iau parte la actul juridic, cum și imobilele și drepturile; asupra cărora se intenționează intabularea, vor fi descrise precis, ca să nu existe nici-o îndoială privitor la identitatea lor;

b) se va expune în document actul juridic, care servește de baza intabulațiunei,

c) în sfârșit documentul dresat asupra actului juridic trebuie să cuprindă și permisiunea intabulării (clausula intabulandi). Permisia de intabulare se poate da și într'un document separat sau în cerere și în ambele cazuri va fi prezentat documentul dresat pentru faptul juridic.

d) pentru radierea necondiționată a dreptului de Cf. este suficientă declarația celui îndreptățit, că el se învoiește la radiere, fără ca să fie necesară amintirea titlului de drept, sau prezentarea documentului, ce a servit de baza inscripțiunei dreptului, care urmează a fi radiat; declarația de radiere se poate cuprinde și în cerere (art. 81).

Referitor la forma exterioară, documentul, ca să poată servi de bază pentru intabulațiune:

a) trebuie să conțină data afacerii, adică locul, ziua, luna și anul, când s'a încheiat, și

b) trebuie să fie investit, cu semnătura proprie a emitentului, și aceasta trebuie să

** Greșit Curtea supremă (Oberster Gerichtshof — Curtea de Casație) din Viena a hotărât (27. IV. 1876. No. 2147; Colecția Glaser 6122) că lipsa formei notariale nu se examinează din oficiu. Când pentru valabilitatea unui act juridic legea cere o formă anumită, acel act juridic nu există fără această formă, deci nu poate fi vorba de un document, nici de un fapt de drept. În jurisprudența maghiară R. este corect aplicat: Curia 91, 1897: „în baza unui document privat nu se pot face intabulări sau prenotări, dacă acel document cuprinde transmitere de avere între logodnici”. Confr. și art. 83.

fie sau legalizată, sau să i-se alăture, semnătura a doi martori bărbați, contra capacității cărora de a fi martori nu exista nici o piedecă legală;

c) dacă emitentul nu știe să scrie, sau nu e stare să scrie din cauza vre-unui defect corporal, atunci trebuie să aplice semnul mânei sale, și acesta trebuie să fie legalizat, ori să i-se alăture semnătura a doi martori, dintre care unul va semna numele emitentului;

d) dacă documentul a fost dresat afară din țara, în care se intenționează intabulațiunea, semnătura emitentului trebuie să fie legalizată judecătorește sau de un notar public îndreptățit la aceasta;

e) documentele dresate în străinătate trebuie să fie legalizate, și de către legațiunea sau agenția diplomatică a țării noastre, întrucât nu există excepțiuni legale privitoare la anumite State. (art. 82)

Dacă pentru valabilitatea anumitor documente sunt prescrise și alte condițiuni în privința conținutului sau a formei atunci ele trebuie să întrunească și aceste condițiuni, ca să poată servi de baza intabulațiunei (art 83).

2. La documente publice. Documentele publice, care pot servi de baza intabulațiunilor, sunt următoarele:

a) documentele oficiale dresate în afacerile juridice de către autoritățile publice competente și de către notarii îndreptățiti, dacă aceștia întrunesc condițiunile interioare prescrise referitor la documentele particulare, pentru intabulare;

b) transacțiunile executorii intervenite înaintea judecătorilor sau altor autorități în drept; și

c) acele documente, care au caracterul sentinței executorie judecătorești, a vre-unei autorități publice; din acestea fac parte în special:

Hotărârile judecătorești definitive, aprobările judecătorești ale tablourilor prețurilor de cumpărare, privitor la pozițiile, a căror plată s'a ordonat din prețul de primire, sau privitor la pozițiile neacoperite din acest preț și astfel, cari urmează să fie radiate, documentele de predarea bunurilor licitate, documentele autorității competente pentru desbaterea mostenirii tablourile și ordonanțele relative la plata impozitelor, taxelor și contribuțiunilor legale, restante, cari au fost date de organele în drept ale administrațiunei publice (art 84).

Forma exterioară a documentelor publice se va judeca conform regulilor existente în acest obiect (art. 85).

3. La documentele, cari au fost dresate înainte de punerea în aplicare a acestei ordonanțe.

Regulele referitoare la condițiunile documentului, ce servește de baza întabulațiunei unui drept, nu sunt aplicabile documentelor dresate înainte de punerea în aplicare a ordonanței prezente.

Intabulațiuni în baza acestor documente, pot să fie admise în decurs de un an socotit dela punerea în aplicare a acestei ordonanțe numai într'atâta, intrucât persoana celui îndreptățit și a celui obligat, și afacerea (actul juridic) în baza căreia se cere întabulațiunea unui drept real, sau atunci creanțe pentru dobândirea dreptului ipotecar, reiese din document, și acesta se vede a fi întocmit valabil conform legilor anterioare.

După expirarea acestui an în baza unor astfel de documente mai vechi se poate da numai prenotațiunea (art. 86).

Analizând aceste dispozițiuni, trebuie să le întregim cu art. 67, 68, 69. Conform art. 81 documentul original trebuie să individualizeze persoanele ce participă la actul juridic, să cuprindă numele lor așa cum sunt înscrise în c. f. iar dacă este vorba de persoane care nu figurează încă în c. f. se cere numele și pronumele (art. 121 prevede aceasta pentru cereri, deci sunt necesare și pentru documente, căci altcum s'ar ivi îndoială și întabularea nu s'ar putea face), domiciliul și profesiunea lor (art. 121); când este vorba de persoane juridice, se cere denumirea (firma) lor exactă, iar documentului i-se va alătura un alt document (d. e. extrasul din registrul firmelor) care să arate că persoanele fizice care au semnat documentul sunt autorizate de a reprezenta persoana juridică (art. 69).

Individualizarea imobilului se face de regulă prin arătarea numărului corpului de avere (numărul protocolului funduar al comunei, numărul de ordine sau numărul topografic). R. cerând numai atâta ca să nu existe îndoială, este destul să se arate numai numărul topografic, sau numai situația (d. e. „pământul meu din postata Bisericei în hotarul comunei Cluj“, dacă nu are alt pământ (așa și Curia 4541—71).

În schimb, nici întabulare nici prenotare nu se poate da, dacă lipsește orice indivi-

dualizare, chiar dacă nu poate fi îndoială. D. e. „toate pământurile mele le am vândut lui A. deci permit ca dreptul de proprietate să fie întabulat etc.“ Numai prenotațiunea are loc, dacă se spune: „Creditorul poate să și asigure creanța pe imobilele mele“ (contrar: Curia 7407—82 dar greșit, pentru că art. 88 lit. a. admite prenotațiunea).

Pentru dreptul ce urmează a fi întabulat, se cere cel puțin atâta ca individualizarea să nu fie contrară actului juridic sau să nu fie minus petitio. D. e. dacă pe baza unui contract de vindere cumpărare s'ar cere întabularea dreptului de servitute (în locul dreptului de proprietate), întabulațiunea nu s'ar putea da. În schimb întabularea se poate face, dacă se spune în document: „permil ca imobilul No. să fie transcris pe N.“

Din document trebuie să reiasă *actul juridic*. Acest act juridic poate să fie unilateral sau să fie contract.

Dintre actele unilaterale cele făcute *mortis causa* sunt excluse, pentru că orice drept real se poate dobândi numai pe baza procedurii succesoriale. Pentru înscrierea dreptului de proprietate al moștenitorului sau legatarului (legatum per vindicationem) legea XVI: 1894 determină toate modalitățile (predarea succesiunii sau certificatul de moștenire), deci înscrișiunea pe baza testamentului nu se poate face. Nici celelalte drepturi reale nu pot fi înscrise pe baza testamentului cu evitarea procedurii succesoriale, pentru că ar zădărnici scopul acesteia (d. e. succesiunea poate să fie pasivă, iar în acest caz nici un creditor nu poate fi privilegiat). De altcum, art. 90 din legea XVI: 1894 exclude orice înscrișiune în afară de procedura succesorală.

În ceea ce privește *legatele inter vivos* (modus, Auflage, meghagyás), acestea sunt stipulațiuni în favoarea terțelor persoane asupra cărora revenim mai jos.

Pe baza actului constitutiv al unei *fun-dațiuni* se poate cere întabulațiunea tot așa de către fundațiune ca și de către fondator.¹

În afară de aceste cazuri sporadice, actul juridic prevăzut în art. 84 lit. C. este *contract*²⁾

De regulă, contractul are drept obiect

¹ Nu este vorba de un act juridic unilateral, când întabulațiunea dreptului de ipotecă se cere pe baza unei obligațiuni, înainte ca împrumutul să fi fost dat. Regulamentul (art. 119) nu cere ca învoirea creditorului să fie dovedită, deci poate creditorul să nu știe măcar că s'a cerut și s'a acordat dreptul de ipotecă în favoarea sa asupra imobilului unei persoane care nici n'a cerut încă împrumutul. Totuși în acest caz, obligațiunea este numai un document probator pentru un contract de împrumut arătat în dânsul, există deci un act juridic bilateral, deși numai pro forma.

constituirea, transmiterea, schimbarea sau încetarea aceluia drept real.

Poate că contractul are alt obiect, dar cuprinde dispozițiunea că una dintre părțile contractante acordă unei persoane ce nu participă la contract, vre'un drept real (contracte în favoarea terțelor persoane). D. e. tatăl transmite fiului proprietatea imobilelor sale, deducta servitute (d. e. a habitațiunii) în favoarea fetelor. Oare se poate înscrie servitutea împreună cu dreptul de proprietate? cu toate că fetele n'au participat la transacțiune, nici nu s'a dovedit că au primit avantajul. Conform art. 130 lit. c. din Regulament (citat mai sus), judecătorul trebuie să înscrie servitutea, ba ceva mai mult, nici nu poate să întabuleze dreptul de proprietate în favoarea fiului fără a întabula dreptul de servitute a fetelor.

Dacă dreptul lui Secundus nu este într'o strânsă legătură cu dreptul lui Tertius, chestiunea este rezolvată prin art. 119. D. e. primus face donațiune prin contract făcut cu Secundus, iar Secundus se obligă să transmită lui Tertius (care nu ia parte la contract) dreptul de proprietate a casei sale, deasemenea ia titlul de donațiune. Conform art. 119 Secundus poate să ceară întabulațiunea în favoarea lui Tertius.

(În toate aceste cazuri Tertius poate să ceară întabulațiunea, pentru că prin aceasta a primit contractul făcut între alții în favoarea sa).

Art. 81. lit. cerând arătarea actului juridic, exclude sau nu întabulațiunea pe baza obligațiilor ex lege? Dacă am cumpărat imobilul cu *lex commissoria*; neplătind la timp, contractul de vîndere — cumpărare își pierde vigoarea. Vînzătorul cere restituirea imobilului. fiind și alte contraverse, nu putem face contract, prin care să reglementăm situația de drept (d. e. vînzătorul cere și daune interese, iar cumpărătorul nu se simte obligat decât numai la restituirea imobilului). Se întrebă, dacă cumpărătorul poate să elibereze un document, prin care recunoaște dreptul vînzătorului, permite întabularea dreptului de proprietate al vînzătorului. Pe baza acestui document cumpărătorul poate sau nu cere întabularea dreptului vînzătorului? Conform art. 119. cumpărătorul ar fi autorizat să ceară întabularea, chestiunea este numai dacă documentul intrunește sau nu condițiunile Regulamentului. Cumpărătorul are interes juridic să restituie imobilul, ca să nu fie condamnat la cheltuelile procesului, apoi să nu fie pose-

sor de reac redință și să nu răspundă pentru paguba (incendiu etc.) Totuș suntem de părere că art. 81 lit. b. nu admite întabularea pe baza acestui document. Cumpărătorul scapă de mora debitoris, dacă oferă vînzătorului eliberarea unui contract de restituire (de radierea dreptului de proprietate al cumpărătorului nu poate fi vorba, pentru că art. 148. cere ca întabularea să fi fost făcută în mod nevalabil, dar în speță transmiterea proprietății a fost valabilă.

Art. 81. lit. c. cere ca documentul să cuprindă permiterea întabulării (clausula *intabulandi*.) Permișiunea se poate da și printr'un document separat, sau prin cerere. Se înțelege că cererea numai atunci poate să cuprindă această clauză, dacă acea parte a înaintat-o care acordă dreptul real.

(Va urma.)

Dr. Laday.

Norme pentru interpretarea noii „Legi a chiriiilor“

CONFERINȚA

ținută în Cluj la 3 Maiu 1922 cu participarea Directoratului Justiției, Curții de Apel Cluj, Tribunalului Cluj, Judecătoriei de Ocol urbana Cluj, Oficiului de închiriere și comisiunii deliberative Cluj — Aceste norme vor fi aplicate de toate autoritățile enumerate mai sus.

I.

Din art. 2. lit a. și b. din legea privitoare la prelungirea contractelor de închiriere reese că această lege face distincțiune între chiriași și tolerași. Chiriași sunt aceia care ocupă localul pe baza unui contract de închiriere scris sau verbal; tolerași sunt aceia care ocupă acest local fără contract, pe baza unei rechiziționări, precum și aceia, care sunt adăpostiți provizoriu la cineva.

Deși legea se folosește de această distincțiune numai în legătură cu proprietarii, nu încapă îndoială că ea trebuie făcută în toate relațiile, pentru că conform principiilor de interpretare, una și aceeași expresiune trebuie să aibă același înțeles prețutindeni în una și aceeași lege.

Deci legea făcând distincțiunea amintită, este sigur că acolo unde legea vorbește de chiriași, nu înțelege pe tolerași și invers.

Conform acestora, art. 1. din lege vorbind numai de chiriași și de chirii, acest articol nu se poate aplica la tolerași.

Și în genere nu se poate aplica la alte persoane de cât la acele care ocupă vre un local pe baza unui contract scris sau verbal Urmează din aceasta că:

1. prelungirea dată în art. I alin I, se referă numai la contractele de închiriere, deci pe baza aces-

tui aliniat numai aceia pot să rămâie și mai departe în localul ocupat care au contracte de închiriere.

2. Aceia care nu au contracte, ci ocupă vre un local pe baza unei rechiziționări, dacă fac parte din categoriile favorizate (funcționarii, avocați, medici, muncitori, ziarși, scriitori, invalizii etc. conform art. 2 alin 5), vor rămâne și mai departe în localul ocupat dar nu pe baza art. 1. alin 1. (ne fiind chiriași), ci pe baza art. 2 alin 5, care nefăcând nici o distincțiune între chiriași și tolerați prevede că funcționarii publici, pensionarii, muncitorii, ect. nu pot fi evacuați.

3. Aceia care ocupă vre un local pe baza unei rechiziționări ordonată sau de fostele autorități ardelenene din 1918, 1919, 1920, sau de oficiul de locuințe, dacă nu se țin de una din categoriile care conform art. 2. al in 5, nu pot fi evacuate, nu mai au nici o bază legală să ocupe localul și trebuie să evacueze localul îndată ce proprietarul dorește, fără ca proprietarul să fie obligat să le dea altă locuință. Ei trebuie să evacueze localul imediat, pentru că îngăduirea dată de noua lege până la 8 Noembrie se referă numai la chiriași. Deasemenea, ei nu se bucură de prioritatea prevăzută de legea oficiilor de închiriere, pentru că nu ocupă localul în mod legal. Deci fiind odată evacuați de către o instanță judecătorească, nu pot fi reinstalați prin oficiul de închiriere în acelaș local, cu atât mai mult cu cât prin aceasta, autoritatea lucrului judecat ar fi vălămată. Toate aceste dispozițiuni își găsesc explicația și în faptul că intenția legiuitorului este ca aceste categorii nefavorizate (negustorii, bancherii etc.) să fie siliți să-și clădească case.

Se exceptează acei tolerați, care de și nu se țin de categoriile neevacuabile, ocupă localul pentru că le a fost dat în schimb pentru localul lor anterior și pentru a plasa în acesta din urmă pe un funcționar public, ofițer sau birou public.

În acest caz tolerații și-au pierdut locuința fără voia lor, iar prin dispozițiunea autorității nu au putut perde dreptul de a mai rămâne în local, drept de care s'ar bucura și pe baza noii legi, dacă autoritatea nu le-ar fi schimbat localul.

4. Ac ia cărora oficiul de închiriere le a dat localul, vor putea rămâne în acel local, înainte ca să expiră termenul dat de oficiul de închiriere, termen ce poate fi prelungit conform legii oficiilor de închiriere.

II.

1. Noua lege precum și legea oficiilor de închiriere au caracter codificator adică: în toate privințele neprevăzute în aceste două legi se va aplica dreptul comun: *Constituția și Codul civil*. Având în vedere că constituția prevede că proprietatea este sacră și inviolabilă, este sigur că numai acele mar-

giniri ale proprietății există, care s'au făcut prin lege.

Deci, regulamentul 4868—920, intru cât mărginește libera dispozițiune a proprietarului afară de cazurile prevăzute în cele două legi, este abrogat.

Acesta reese și din faptul că acel regulament nu este invocat în legea oficiilor de închiriere, nici în noua lege, ba ceva mai mult, legea oficiilor de închiriere prevede abrogarea tuturor legilor și regulamentelor contrare. Deci, art. 64 din Regulamentul legii oficiilor de închiriere, menținând regulamentul No. 4868, a lăsat în vigoare numai acele părți din regulament, care nu se referă la materia reglementată de legea oficiilor de închiriere. În urma acestui fapt, orice mărginire a proprietății, ca rechiziționarea de locuințe, prăvălii sau camere, este legală și constituțională numai atunci, dacă legea oficiilor de închiriere și noua lege o permit.

Conform acestora în practica oficiului de închiriere Cluj precum și a tribunalului Cluj, care judecă în ultima instanță apelurile făcute contra deciziunilor oficiului de închiriere, s'a stabilit jurisprudența că oficiul de locuințe numai are dreptul de rechiziționare, pentru că legea dă acest drept numai oficiului de închiriere.

Se pot ivi următoarele cazuri:

a) Un local, apartament sau camera devine gol. În acest caz conform art. I din legea oficiilor de închiriere, numai acest oficiu are dreptul să-l dea altuia sau dacă proprietarul ar refuza să-l închirieze, tot oficiul de închiriere îl va rechiziționa (art. II lit. b. din legea of. de înch.).

b) Se constată că un proprietar sau chiriaș are mai multe locuințe sau mai multe camere decât cele necesare;

În acest caz oficiul de locuințe pe baza art. 16 din legea oficiului de înch. va aviza oficiul de închiriere, care pe baza art. 2 b. va aprecia dacă refuzarea de a închiria aceste localuri este sau nu motivală și va decide dacă le rechiziționează sau le lasă în posesiunea proprietarului.

Prin urmare conform acestei jurisprudențe, oficiul de locuințe nu poate să mai acorde sau să mai rechiziționeze nici locuințe nici camere, nici prăvălii. Face numai serviciu informativ conform art. 16 din legea of. de înch.

2. Din faptul că numai acele mărginiri ale proprietății sunt în vigoare care sunt stabilite de legea oficiului de închiriere și de noua lege și că toate celelalte mărginiri sunt anticonstituționale, urmează că toate dispozițiunile luate de vreo altă autoritate decât oficiul de închiriere sau instanța judecătorească, și-au pierdut puterea și sunt fără efect, chiar dacă au fost date în mod legal, căci nu pot să lege proprietatea pe vecie. Deci toate „bonurile“, „legitimațiile de încarțuire“ ect. sunt nule, dacă nu au

fost date de oficiul de închiriere, pentru că conform celor două legi, pentru a ocupa un local există numai 4 baze legale:

- a) Dreptul de proprietate;
- b) Contract încheiat cu proprietarul, eventual prelungit de noua lege;
- c) Deciziunea oficiului de închiriere;
- d) Dispozițiunea noui legi, că unele categorii nu pot fi evacuate (art. 2 alin. 5).

III.

În deosebi, pentru interpretarea noui legi, se mai stabilesc următoarele:

1. Dispozițiunile art. 1 alin. I din noua lege nu se referă la contractele care vor expira după 6 Maiu (Sf. Gheorhe 1923) pentru că aceste contracte având o scadență mai lungă decât termenul pe care noua lege îl acordă, de prelungirea dată de lege nu este nevoie. Aceste contracte rămân neschimbate atât în privința termenului de expirare ca și în ce privește chiria, pentru că majorarea chiriei s'a acordat de lege, numai pentru prelungirea contractului.

2. Majorarea chiriei se va aplica cu începere dela 1 Maiu 1922 pentru toate cazurile când starea actuală se menține fără un contract încheiat cu proprietarul. Anume băncile, societățile anonime și cele lalte categorii prevăzute în alin. 8 al art. I, vor trebui să plătească chiria majorată dela 1 Maiu 1922, pentru că legea le dă o prelungire, numită îngăduire, până la 1 Noembrie 1922. Deci dacă rămân în local până la această termen, vor trebui să plătească chiria majorată. Deasemenea toleranți, deși art. 1 alin. 1 nu se referă la ei; pentru că intenția legii este ca toți aceia care se bucură de prelungire (deși numai pe baza ei nu pot fi evacuați), să plătească suma majorată.

3. Majorarea chiriei după noua lege are loc și atunci când oficiul de închiriere a fixat prețul chiriei fie că a trecut termenul de un an fie că nu a trecut.

4. Chiria nu poate fi mai mică, decât cea plătită în 1921 și 1922 (Febr.)

5. Majorarea chiriei se aplică cu începere de la 1 Maiu 1922 în orașe și va putea fi valabil plătită până la 13 Maiu 1922.

Această chirie se va plăti în orașe numai pe un trimestru.

a) Va ține de căderea oficiului de închiriere tot ce legea de la 23 Iunie 1921 No 3507. îi dă în căderea lui. În afară de aceasta:

Stabilirea pe cale grațioasă a sumei de chirie pe baza art. 1, alin. I din noua lege la cererea ambelor părți, dacă procesul pentru încasare nu este încă în curs;

stabilirea faptului dacă proprietarul poate evacua pe chiriaș pentru a-și schimba locuința cu el [art. 2, lit. a)] sau pentru a lua locuința chiriașului fără schimb [art. 2, lit. b)] sau pentru a-și întregi locuința [art. 2, lit. c)];

stabilirea faptului dacă un contract este sau nu prelungit prin noua lege, exceptându-se cazul când existența sau neexistența unui contract este discutată, ceace se ține de instanța judecătorească.

Este de căderea Judecătoriei de ocol evacuarea chiriașului sau toleratului dacă că nu plătește chiria sau taxa stabilită pentru folosința localului de către tolerat, evacuarea chiriașului sau toleratului dacă deteriorează obiectul ocupat, sau își calcă într'un alt mod oarecare îndatoririle sale față de proprietar.

Evacuarea toleranților pentru purtare scandaloasă.

Evacuarea toleranților pentru că nu țin de categoriile neevacuabile; în cazul când este vorba de evacuarea toleranților, Judecătoria de ocol este competență pe baza art. 1, punctul 2, lit. d). Proc. civ. tolerarea fiind o transmitere vremelnică în afară de raportul de drept de locațiune, iar evacuarea fiind o revocare a acestei transmiteri.

Obligarea chiriașului sau toleratului la plata sumei datorită proprietarului.

Procese de despăgubiri.

Toate celelalte afaceri care după cele spuse mai sus, nu se țin de of. de închiriere.

Subînchirierea camerilor mobilate este deasemenea prelungită prin noua lege. Judecătoria de ocol va aprecia, dacă proprietarul are sau nu just motiv să scoată mobilele sale din cameră, (d. e. când se mută în alt local, sau trebuie să vândă vre'un obiect etc.).

Noua lege nu atinge normele de drept prin care libera exploatațiune a nouilor construcții este garantată.

IV.

Nici oficiul de închiriere, nici judecătoria de ocol nu pot să dea hotărâri prin care hotărârile celuilalt ar fi atinse. Deci oficiul de înch. nu poate să dea cuiva o locuință din care a fost evacuat prin sentința judecătoriei de ocol, nici judecătoria de ocol nu poate să evacueze pe cineva care a fost instalat în local prin of. de închiriere, exceptându-se cazul când evacuarea se face pe baza unei stări de fapt ivite după darea deciziunii oficiului de închiriere (d. e. chiriașul nu plătește chiria). Hotărârile oficiului de înch. au autoritatea lucrului judecat ca și ale judecătoriei de ocol.

JURISPRUDENȚA

Tribunalul Sibiu.

Hotărârea No 1—1922

Dosar N. C. 51—1922

Legea pentru reglementarea conflictelor de muncă. Comisiune de împăciuire între patroni și uvrieri. Comisiunea de apel. Arbitraj obligator Art. 15, 17 și 19 și 23 din legea No 3703 din Sept. 920, publicată în Mon. Of. No 122 de la 5 Sept. 1920.

Comisiunea de arbitraj pentru rezolvarea Conflictelor de muncă

Sedința de la 23 Aprilie 1922.

Președinția: D-lui I. I. jud. Trib. Sibiu.

Membri: R. R. fabricant, delegatul patronilor metalurgiști,

I. Sch. fabricant, delegatul patronilor metalurgiști,

V. P. meseriaș, deleg. meseriașilor salariași,

St. R.

Grefier. I. A. gr. la trib. Sibiu.

Conform art. 15, 17, 19 și 23 din legea pentru reglementarea conflictelor de muncă, la ordinea zilei judecarea cererei uvrierilor metalurgiști salariași din Sibiu, în ce privește mărirea salariilor, nemulțumiri cu hotărârea comisiunii de împăciuire din zilele 3, 7, 11 și 13 Aprilie a. c. ținută sub președinția D-lui D. M., inspectorul muncii și ocrotirilor sociale din Sibiu, conform art. 7 și 11 din legea menționată cu ocaziunea discușunii contractului de muncă, între patroni și lucrători, anexat la dosarul cauzei sub No 51—1921/3.

La apelul nominal s'au prezentat delegații patronilor D-nii R. R. și I. Sch., iar în partea lucrătorilor d-nii V. P. și St. R.

Procedura completă. Procurile delegaților în regulă.

După ce s'a citit și examinat actele din dosarul cauzei se încep desbaterile.

R. R., fabricant delegatul patronilor metalurgiști, luând cuvântul cel dintâiu susține, că în comisiunea de împăciuire s'a încheiat contractul colectiv de muncă în sedințele dela 3, 7 și 11 Aprilie a. c. când s'a aprobat toate condițiunile contractului, iar în ședința dela 13 Aprilie continuându se tratativele s'a adus în discuție punctul referitor la stabilirea mării sau reducerii salariilor meseriașilor conform fluctuației pieței și după mai multe discușuni față de pretențiunile exagerate ale lucrătorilor nu s'a putut ajunge la nici o înțelegere. Venind astăzi din nou în desbatere aceasta chestiune în comisiunea de arbitri, D-sul declară, că după înțelegerea ce a avut și cu ceilalți patroni, le este imposibil față de împrejurări, ca să sporească salariile actuale, după cererea exagerată a lucrătorilor cu 65 procente pentru lucrători turnători și 50 procente pentru ceilalți lucrători, oferind cu multă greutate 25 procente pentru turnători și 20 procente pentru ceilalți lucrători,

deoarece cererea lucrătorilor nu este întemeiată pe scumpetea vieții din Sibiu sau pe interesele lor familiare.

Pentru o mai bună dovadă în această privință aduce un tablou de prețuri și calcule făcute asupra prețurilor pieței pe ultimele 3 luni, din care deduce că viața pe piața Sibiului nu s'a scumpit mai mult decât cu 11·50 procente, așa că oferta de 20 procente pentru mărirea salariului este destul de mare pentru ameliorarea vieții unui bun meseriaș, deși în realitate comparativ cu scumpetea de 11 procente pe piață ar trebui să se ofere 15 procente, după cum s'a oferit la Comisiunea de împăciuire. Ma, departe D-sa declară, ca patronii ar fi dispusi să plătească un salariu cât mai mare, proporțional cu munca depusă, dar pe care munca lucrătorii nu vor s'o depună, demonstrând, că dacă lucrătorii ar voi să lucreze în acord, ar câștiga îndoit și întreit așa că ar trece peste pretențiunile de 50 procente și 65% cerute de ei pentru mărirea salariilor și în acest mod s'ar anihila dezacordurile între patroni și meseriași.

I. Sch., fabricant delegat din partea patronilor metalurgiști, se asociază la afirmațiunile colegului său Rge, dar accentuază că în speta nu este discuția luptei între capital și muncă prin o spoliare din partea fabricanților în dauna lucrătorilor, ci din contra producția foarte scăzută în Sibiu, din cauza lipsei de bunăvoință și dor de muncă din partea lucrătorilor, ca să producă cât mai mult și cât mai bun. Patronii deși în luptă cu foarte multe greutăți, nu s'au desinteresat de soarta lucrătorilor până în prezent, după cum s'a văzut la contractul colectiv de muncă, când s'au înțeles destul de bine, numai asupra salariului nu s'au putut înțelege. Declară că D-sa, care vine din străinătate, unde a vizitat diferite fabrici și a văzut viața meseriașilor de acolo, că nu este mai bună și mai bine plătit, dar în schimb produce mai mult, mai conștiincios și câștigă mai mult, totuși D-sa este animat de cele mai frumoase sentimente; că și ceilalți colegi sunt dispusi să mărească procentele actuale ale salariilor însă proporțional cu scumpetea sau estinirea traiului. Mai departe adaugă, că sucursalele fabricile sale din Cluj și Târgul-Mureș funcționează regulat, produc mai mult și mai bun ca în Sibiu, unde își are centrala, deși salariul este același, ceea ce înseamnă că meseriași din Sibiu se găsesc sub influența altor idei decât a unor legitime interese familiare deși au traiul mai ieftin ca pe piețele din Cluj și Târgul-Mureș.

Efectul muncii în acord este foarte bun și dă ca exemplul orașul Sighișoara, unde un lucrător câștigă lunar până la 2500 lei.

V. P. meseriaș delegatul salariașilor meseriași, declară, că în urma delegației din partea meseriașilor rămâne la cererea lor formală de a se mări sala

cele cu 65 procente pentru meseriași turnători și cu 50 procente pentru restul meseriașilor fiindcă viața este foarte scumpă și din zi în zi ea se scumpește și mai mult.

Înaintează un teblou, prin care vrea să dovedească, că o familie de uvrier compusă din 4 membri cu salar lunar de 1200 lei, adică 300 lei săptămânal cât sunt plătiți astăzi, este imposibil să trăiască în Sibiu în condițiunile de astăzi. Lucrători n'ar cere nici un spor, dacă patronii ș'ar lua obligația să le dea în natură alimente, îmbrăcăminte și alte lucruri așa cum se da la alte fabrici și bănci etc. Insista în cererea lucrătorilor, mai ales că lucrători dela alte fabrici și alte meseri sunt plătiți mai bine, cum ar fi de pilda tipografii.

Lucrătorul din fabrici cu salariul de astăzi nu-și poate întreține familia, nu se poate îmbrăca nu-și poate trimite copiii la școală, cu toate că depune o muncă destul de obositoare, după care se cere ca și el să fie cu traiu și înfățișare în rândul lumii.

În cazul când nu s'ar admite procentele cerute, atunci D-nii patronii să ne considere ca participanți egali la venitul întreprinderii. Dacă nici una din aceste propuneri nu se admite de comisiune, nici nu se măresc salariile cu 50 și 60, noi în urma delegației ce avem nu semnăm nici o hotărâre.

H. R., meseriaș delegat din partea meseriașilor salariați, se uneste cu părerile colegului său, arată starea de mizerie a lucrătorilor și că o dovadă atrage atenția comisiunii, că chiar în zile de sărbători se văd meseriași îmbracați în zdrențe și cu vechitului militare în diferite colori, că salariile nu le ajung, ca să se îmbrace mai omenește, fiindcă au famili de întreținut și copiii de trimis la școală, pe cari mulți nu-i pot trimite din cauza acestei lipse pe cari D-nii patronii nu vor să o vadă. Arată apoi că patronii au reținut carnetele de lucrători la cari cari nu mai lucrează, împiedecându-i astfel să se duca la alte fabrici cari le oferă salarii mai mari.

I. Sch., în replica, luând ultimul cuvânt susține, că concepția legislațiunilor astăzi în vigoare atât în Europa, cât și pe întregul globul — afară de Rusia — apoi însuși existența și riscul patronilor față cu principiile cele mai moderne nu permit uvrierului participarea la venitul capitalistului.

În ce privește carnetele lucrătorilor este adevărat, că au fost reținute, nu cu alt scop, decât, ca să se vadă rezultatul comisiei de arbitri, în ce privește mărirea salariilor și la caz când lucrători vor începe lucrul, salariile se vor plăti dela 1 Aprilie 1922.

Comisiunea.

Asupra procesului de față ascultând pe delegații patronilor metalurgisti din Sibiu, cât și pe delegații meseriașilor salariați atât în expunerile, cât și în concluziile lor, în ce privește mărirea salariilor lucrătorilor:

Văzând și art. 15 din legea pentru reglementarea conflictelor colective de muncă;

având în vedere, că la Comisiunea de împăciuire s'a aprobat toate condițiunile din contractul colectiv de muncă, afară de mărirea salariilor;

având în vedere, că patronii fabricanți metalurgisti, cum este în speta, prin contractul colectiv de muncă au arătat destulă bunăvoință cedând la toate condițiunile puse de lucrători;

având în vedere, că patronii sunt dispuși a mări și salariile lucrătorilor proporțional cu scumpeala vieții pe piață;

având în vedere, că din ancheta făcută de către patronii asupra scumpetei pieței în Sibiu, pe ultimele 3 luni se constată, că prețurile alimentelor s'au ridicat cu 11.50 procente;

având în vedere aceasta creștere a prețurilor pe piața Sibiului, patronii în comisiunea de împăciuire a oferit 15 procente pentru toți lucrătorii din fabrici și 20 procente pentru lucrători turnători.

Ca cererea meseriașilor de a se mări salariile cu 50 procente pentru toți lucrătorii calificați și necalificați și 65 procente pentru lucrători turnători, în urma anchetei făcute nu este întemeiată pe scumpeala vieții.

Considerând, că prin contractul colectiv de muncă se dovedește, că patronii au avut în vedere greutatea lucrătorilor și s'au interesat de soarta lor și în ce privește mărirea salariilor și au fost dispuși să mărească salariile proporțional și cu scumpeala dar mai ales și cu munca pe care lucrători nu vor s'o depună.

Că în aceasta privință dacă lucrătorii ar voi să lucreze, în acord, ar câștiga îndoi și întreit, așa că ar trece peste pretențiunile de 50 și 65 % procentele cerute de ei pentru mărirea salariilor și în acest mod s'ar anihila desacordurile între patronii și meseriași;

Că patronii fabricanți metalurgisti, deși în luptă cu multe greutăți în producțiune materie prima, capital și riscuri, nici odată nu s'au gândit să aducă în discuțiune luptă între capital și muncă printr'o spoliațiune a fabricanților în daun lucrătorilor;

Având în vedere, că producțiunea în Sibiu este foarte scăzută din cauza lipsei de bună voință și dor de muncă din partea lucrătorilor, că să producă cât mai mult și cât mai bun ca și patronii la rândul lor prin desfacerea produselor să poată face față mării salariilor, cari s'ar justifica prin scumpirea traiului și pe care în prezent le este imposibil a mări salariile peste 20 și 25 procente;

Având în vedere, succursalele fabricii Sch. din Cluj și Târgul-Mureș, cari funcționează regulat, produc mai mult, și mai bun ca în Sibiu unde își are centrala, lucrătorii au acelaș salar deși viața este mai scumpă ca în Sibiu;

Considerând efectul muncii în acord prin care un lucrător mijlociu ar câștiga până la 2500 lei lunar, cum câștigă de pildă lucrătorii la fabrica de clopote din Șighișoara;

Având în vedere, că viața se scumpește din zi în zi pe piața și că salariul de astăzi nu este suficient unui lucrător cu familie grea, cu copii de școală etc.;

Că cu salariul săptămânal de 300 lei, adică 1200 de lei lunar, un meseriaș cu familie grea în condițiunile de astăzi nu poate trăi omenește în Sibiu;

Având în vedere, că lucrătorii salariați metalurgisti din Sibiu, nu primesc pe lângă salariul și alte mijloace de traiu în natură cum se obișnuiește la alte întreprinderi și bănci;

Având în vedere că un meseriaș doritor de muncă cinstită, aplicat la o muncă obositoare cum este munca metalurgică, merită un salariu potrivit cu această muncă, pentru a trăi el și cu familia lui în rândul lumii;

Având în vedere însă, că cererea lucrătorilor metalogisti de a lise mări salariile cu 50 și 65 procente este prea exagerată;

Având în vedere, că mărirea de salariu este o afirmațiune care nu este cu nimic dovedită și au cerut ce nu lise poate acorda;

Că aceste afirmațiuni nejustificate nu pot duce decât la discordia între patroni și salariați, în detrimentul țării;

Considerând, că din tabloul de prețuri adus în discuție nu reiese că viața s'a scumpit atât de mult comparativ cu procentele cerute;

Că nu s'a dovedit cu nimic care este raportul comparativ între patroni și lucrători dela celelalte întreprinderi din Sibiu în ce privește condițiunile contractului colectiv de muncă și a mării salariilor;

Considerând că oferta făcută de patroni de a se măr. salariile cu 20 și 25 procente trece peste procentele cu care s'a scumpit traiul pe piața Sibiului;

Considerând că salariile se pot mări sau micșora proporțional cu fluctuația prețurilor alimentelor pe piață;

Considerând, că în aceasta privință s'a instituit o comisiune de export cari studiază fluctuațiile pieței în Sibiu;

Considerând, că patroni se plâng în contra lucrătorilor, că nu lucrează și nu produc în cele opt ore de lucru obligatoriu nici calitativ nici cantitativ, ci cer salariu fără prestarea muncii proporțional cu salariul;

Considerând, că dacă acest fapt s'ar adeveri și perpetua ar duce la sabotaj pe care legea îl pedepsește;

Că patronii sunt aplicați să platească cât de mult pe meseriași cari ar voi să lucreze în acord;

Că prin oferta patronilor de 20 și 25 % procente la mărirea salariilor s'ar ameliora viața simțitor unui meseriaș, cu toate prețurile ridicate pe piață;

Că dacă comparăm salariile funcționarilor de stat calificați nu sunt mai mari decât salariile astfel mărite ale lucrătorilor, cari n'au atatea cerinți sociale că funcționari, cari lectuși pot trăi cu toate nevoia familiilor lor.

Aproba că viața la Sibiu nu este așa de scumpă, după cum o arată meseriași metalurgisti, pletoarea de lucrători ce avem la Sibiu venind din alte părți ale țării și care crește din an în an, atrasi de traiul mai estin ca în alte orașe și doritori de viață familiară, sobră retrasă și liniștită a Sibiului ferit de atracțiunile distracțiunilor zgomotoase ale orașelor mari.

Având în vedere, că orice mărirea de salariu aduce mărirea prețurilor pe piață și prin urmăre îngreunarea vieții;

Având în vedere, cererea lucrătorilor, că în cazul de nu s'ar admite mărirea salariilor cu pro-

centele de 50 și 65 procente, să admită patroni că lucrătorii să participe la venitul întreprinderii;

Considerând, că în aceasta privință, nu se poate discuta, căci concepția legislațiunilor astăzi în vigoare atât în Europa, cât și pe întreg globul, afară de Rusia, nu permit, față cu principiile cele mai moderne să participe uvrierul la venitul capitalistului, care are în joc existența lui, capitalul lui, inteligența în întreprinderile lui, pregătirea lui, riscurile lui etc.

Considerând însă, că față de unii lucrătorii metalurgisti, cum ar fi maistri turnătorii, cari au mai mult viață în pericol, ar merita o viață mai bună și un traiu mai inlesnit;

Considerând, viața grea în general a unui meseriaș muncitor bun și cinstit, împovorat cu o familie grea, că merita o mărirea de salariu peste proventele oferite de patroni;

Luând în considerare și declararea delegașilor meseriașilor metalurgisti salariați din Sibiu, că nu semnează nici o hotărâre a comisiei de arbitri, dacă nu se admite mărirea salariilor cu 50 și 65 procente;

Pentru toate aceste motive redactate de Dl. I. I. presedintele comisiei;

Facând și aplicațiunea art. 24 și 25 din legea pentru reglementarea conflictelor colective de munca.

Comisiunea — In numele legii — Hotăreste

Admite în parte cererea lucrătorilor metalurgisti din Sibiu și modifică hotărârea comisiei de împăciuire dela 13 Aprilie a. c. în ce privește mărirea salariilor. Obliga pe patroni fabricanții metalurgisti din Sibiu, să mărească salariile lucrătorilor din întreprinderile lor cu 25% pentru lucrătorii metalurgisti calificați și necalificați și cu 35% pentru lucrătorii metalurgisti turnători plățibili cu începere de la 1 Aprilie 1922.

Hotărârea definitivă conf. art. 23 din lege.

Data și citita etc.

Notă. Publicăm hotărârea de mai sus, care conține principii de armonizare a claselor sociale în legătură cu problemele economice de trai la ordinea zilei și pe care legea Trancu din 1920 caută să le deslege pe cale pașnică. E una dintre legile unificate, ce se aplică cu folos pe teritoriul Ardealului.

Rezumate din „Monitorul Oficial” Legi, decrete legi, decrete regale, jurnale Cons de miniștri, deciziuni și ordonanțe ministeriale.

Cursurile obligatorii pentru licență sunt: Drept roman, drept civil, drept penal și pr. penală, pr. civilă, dr. comercial și pr. comercială dr. activ și constitul. dr. activ cu aplic. practice jurisprudențiale, economie politică, econ. pol. practică cu privire oficială la legislație rurală, industrială și minieră, dr. internaț. public, eiclopedia dreptului, istoria drept. public și privat în general și cu referințe la vechtul drept românesc.

Mon. Of. Nr. 295 de la 30 Martie 1922
Minist. de interne. Gheorghe Rusu, notar diplo. mai se numește prim-notar al orașului Sf. Gheorghe din jud. Trei-Scaune, clasa VIII gr. II.

Ministerul Domniilor. Se încadrează cu titlu ono

rific și se delasează la administrația silvică comunității de avere grănicerești din jud. Bistrița-Năsăud de unde vor primi și salariul conf. legii de organizare a corpului inginerii silvici:

a) *Pe ziua de 1 April 1921*; Dnii, *Timoc Ion* grad de consilier silvic; *Aleman Ion* în grad de inginer inspector general silvic; *Petraș Iacob*, inginer inspect. silvic cl. II; *Pop Octav*, inginer șef, silvic cl. II; *Kolossz Emeric* inginer silv. cl. II. *Avram Gh. Dologh E., Pribnov Pavel și Bodó Carol* ing. silv. șef cl. III; *Kellényi A., Thomas E., Stiber L. și Csiz L.* în grad. de ing. silv. cl. I.

Decret No. 1532 de la 28 Mart 1922 cupr. de încadrarea nominală pe tablouri a tuturor inginerilor silvici. din serviciul Statului din *Ardeal*, cu gradele prevăzute în dreptul fiecăruia pe zilele de *1 April 1921* cu titlu onorific și b) *pe ziua de 1 April 1922*.

Minist. Agriculturii: Se institue pe lângă serviciul publicațiilor și statistice agricole din direcția agriculturii un comitet de consultare.

Atribuțiile acestui comitet vor fi de a revedea atât ca fond cât și ca formă, materialul primit la serviciul publicațiilor, în vederea publicării, fie în „*Buletinul Agriculturii*” fie ca manual, fie ca lucrare științifică sau de popularizare. Fiecare membru își va da avizul. Pentru munca depusă membrii vor fi remunerați după o normă ce se va stabili ulterior.

Ministerul de Justiție. *Gheorghe Francisc* se numește pe ziua de 1 April 1922 în postul de inspector cl. IX gr. I la închisoarea *Brașov*.

Mon. Of. No. 296 de la 31 Martie 1922

Min. de interne *DI Iulian Peter* profesor numit prefect al județului *Bihor*.

Ministerul de finanțe. *DI Petre Ionescu*, inginer șef. casa I, actual director principal cl. I, se numește în postul de director regional cl. I. în administrația monopolului statului însărcinat cu direcția regională al R. M. S. la *Cluj* în locul *Dlui Petre Lucaci* demisionat.

Anexe. Disbaterile Adunării naționale Constituante. Sus extraord. ședința de la 28 Martie 1922.

Disbaterile Senatului. Marți 28 Martie 1922. Discuții în jurul validărilor din *Ardeal*.

Monitor Of. No. 1 (nou an bugetar) April 1922..

Minist. de interne. *Costea Ion* translator cl. II la serviciul special siguranță *Sibiu* *Gherasim Miclea* Translator cl. II la serviciul siguranței *Cluj*.

Decizia No. 23674 din 31/III/922. a *Minist. interne*. *DI Const. Tănăsescu*, deputat se delegează a îndeplini în mod provizoriu funcțiunea de director general al internelor din *Cluj*.

Tablouri de confirmări de surori de ocrotire punde de inspectoratul general sanitar și de ocrotire din *Cluj la Sibiu, Brașov, Cluj, Tg.-Mureș, Timișoara, Satu-Mare*.

Minist. instrucției. Decretul de modificarea art. 31, 22, 34, 27, 39, 50, 52 (situația elevilor 55, 55, 66, 71, 127 din regulamentul școlilor secundare.

Mon. Of. No. 2 de la 2 Aprilie 1922.

Minist. de război. Mutări de ofițeri generali.

Ministerul agriculturii. Tablou de funcționari aflați în serviciu la data de 31 Martie 1921 și care au fost confirmați și încadrați în Ministerul agriculturii, direcția cadastrului și a lucrărilor tehnice pe ziua de 1 April, în vederea unificării vechilor lor funcțiuni cu funcțiunile similare din vechiul regat la inspectoratul general geodezic și cadastral *Cluj*. (3 tablouri nominale).

Ministerul instrucției. Cu începere de la 1 April 1922 și până la noui dispozițiuni, directorii învățământului din *Basarabia, Bucovina și Transilvania* nu vor mai putea ordonanța decât salariile și indemnizațiile de chirie și scurpete conform legii cuvenite personalului didactic și activ specificate în statele dezvoltătoare ale bugetului provinciei respective pe exercitiul 1922-923, toate celelalte sume prevăzute în buget vor fi ordonate după cerere de către adția centrală a ministerului — în vederea necesității de a unifica ad-ția învățământului din teritoriile alipite cu cea din vechiul regat (*Decizia 28938 dela 29/III/322*).

Anexe. *Desbaterile Senatului*, ședința dela 29 și 30/III/922. *Validări*. *Desbaterile Camerei* ședința dela 28 III 922 validări.

Mon. Of. No. 3 dela 4 Aprilie 1922.

Minist. afac. streine. Numiți delegați și consilieri tehnici ai României la conferința dela *Genova*. *O. Kiriacescu* fost ministru; *I. Pelivan* fost ministru; *E. Antonescu* consilier la Casație, *G. Popescu* inginer secretar gen. la comunicații; *N. Ștefanescu* director la Banca Românească *Eug. Nicolcea* profesor universitar *N. Flondor* deputat, *A. Lepadatu* profesor universitar, *S. Rosental* avocat și *Colonel Toma Dumitrescu*.

Mon. Of. No. 4 dela 5 April 1922.

Minist de război. Tablou de mutări de ofițeri inferiori și superiori din toate armele.

Ministerul Justiției. *Dr. Ion Papp* pres. de senat la Curtea de Apel *Oradea-Mare* este delegat Consilier juridic pe lângă *Directoratul general al Justiției din Cluj*. În timpul lipsei *Dr. Ștefan Laday* îi va ține locul în toate atribuțiunile afară de acele de numiri pers. inferior. (*Decizia No. 15018 914*).

Mon. Of. No. 5 dela 1 Aprilie 1922.

Ministerul de interne. *Coriolan Pop și Pompei Filip* numiți prelori, cel dintâi definitiv la plasa *Taşnad* clasa IX gr. I și al doilea provizoriu la plasa *Cehul-Silvaniei* cl. X cu obligația să-și câștige calitate teoretică cerută de art. 1 legea 1885.

Ministerul Agriculturii. *B. Voinescu* referendar la Curtea de compluri se delegează verificator permanent al tuturor operațiilor de contabilitate și finan

are ale comisiunii superioare de cumpărarea și regulamentul vânzării cerealelor făcut prin: *Serviciul cerealelor* care este compus din 6 secții: Secția consum intern, export, consum Interu pentru Ardeal, activă personal, secretariat și contencios, cercetări și investigații și secția contabilității conduse respectiv de către: Insp. gen. I. Nedelceanu Insp. gen. I. Strat, Insp. gen. N. Costea (con. m. p. Ard.) sub. dir. cl. I d-l Dumitrescu, insp. gr. IV. Episcopescu insp. gen. I. Angheliescu (Decizia No. 3262 de la 25 Mart. 1922.

„Monit. Of.” No. 6 de la 7 Aprilie 1922

Minist. de Interne d-l Mariu Varariu, inspector gen. adiv. se delegă a împlini în mod provizoriu funcțiunea de *director general al internelor* d-n Cluj în locul d-lui deputat C. Tănăsescu Anexe. Desbat Ad. Deputaților. Sedintele de la 29 Mart.

„Monit. Of.” No. 7 de la 9 Aprilie 1922

Minist. de Interne. Gavrilă Szabo fost prim-pretor se numește *subprefect* al jud. Odorhei cl. VI gr. I Emil Negrutiu actual primar-delegat al orașului Odorhei se numește definitiv în această funcție încadrându-se în clasa de salarizare VII gr. I.

Ministerul domeniilor. D. consilier silvic Livriu Martiau este autorizat a ordonanța retributile personalului silvic din Ardeal pentru lunele Aprilie și Mai 1922.

Monit. Of. No. 8 de la 11 April 1922

Președinția Cons. de Miniștri. Legea pentru Unificarea Ministerelor de Agricultură cu cel al Domeniilor purtând pe viitor denumirea de *Ministrul Agriculturii și domeniilor*. (Promlg. No 1787 din 9)

D-l Alex. Constantinescu se numește ministru al departamentului unificat al agric. și domeniilor *Ministerul Agriculturii și domeniilor Organ. Dobrogei* noi Abrogarea cap. VI din legea publicată în „Mon. Of.” din 26 Iulie 1921 și punerea în vigoare a disp. cap. VI din aceeași lege publicată în „Mon. Of.” No. 2 bis de la 1 April 1914.

Legea pentru sporirea suprafețelor de sămănat în toamna 1920.

„Mon. Of. No. 9 de la 12 April 1922

Minist. de Interne. Isidor Rănceanu fost suprefect se numește în funcția de *primar* al orașului Sf. Gheorghe jud. Trei Scaune.

Minist. de externe d-l I. C. Brătianu. președ. Cons. de ministru și C. Diamandi ministru plenipotențiar sunt numiți plenipotențiar ai Noștri la conferința de la Genova „Monit. Oficial” No. 10 de la 13 Aprilie 1922.

Minist. de Interno: Ion Prodan prim pretor se numește *prefect* al jud. Solnoc Dobâca în locul D-lui Dr. Octavian F. lipau demisional Anexu. Desbateri parlamentare.

„Monitorul Oficial” No. 11 de la 14 April 1922

Adresa de răspuns la Mesajul Tronului a comisiunilor Senatului și Ad. deputaților.

Minist. finanțelor: Legea pentru stabilirea ori căror dispozițiuni financiare privitoare la aplicarea bugetului 1921-1922 pe anul 1922/1923.

Minist. muncii și Ocrotirilor sociale: Lege pentru modificarea art. 16 din legea pentru regulamentul conflictelor colective de muncă.

Lege pentru modif. unor articole din legea Oficiului Național al invalizilor văduvelor și orfanelor de război.

Lege privitoare la prelungirea contractelor de închiriere (publicată în extensa în corpul revistei.

Ministerul afac. streine. D. Szöborg, ministru rezident suedez, ales de comun acord cu guvernele german și ungar, se recunoaște ca *președinte al tribunalelor arbitrale mixte român german și român ungar*, prevăzut de tratatele din Versailles și Trianon.

Minist. de Interne. Numiri de medici: dr. Tălășescu la Brașov. dr. Ang. Donat la Brașov. dr. V. Teodoreanu, la jud. Caraș Severin, dr. M. Savu la Târnava Mică dr. Iuliu Eisenmayer, transferat la Nochrict-Sibiu dr. Franculescu provizor la Lipova, dr. Draia la Șiria.

Monit.-Of. No. 12 de la 20 April 1922

Minist. de Interne. Enea Liviu Popoviciu, fost secretar al Prefecturii orașului Tg.-Mureș, se numește șef de cabinet la subsecretariatul de Stat de pe lângă Min.-Interne Alex. Szentpoli, se numește pretor la plasa Sf. Gheorghe Alegeri 28 și 29 Mai 1922. Circ. Alesd jud. Bihor, Circ. Aceica, Viynița Ineu, Tileogd, Modoș, Zălău, Sf. Gheorghe, Aiad Tg.-Mureș, Zărnești.

Mon.-Of. No. 13 de la 21 April 1922

Minist. de Interne. Chiteală M., director cl-II la pal. Reghinul Săsesc; Dr. V. Armas și S. Grama avansați consilieri de economie cl. VII gr. I și dir. de birou d. VII gr. I la orașul Satu-Mare.

Min. Cultelor și Artelor. N. Bănescu prof. Univ. la Cluj și coresp. al Academiei Române se numește pe 5 ani delegat în cons. de Adiție a operei Române din Cluj.

Mon.-Of. No. 14 de la 22 April 1922

Min. de Interne: Irimia Răduțiu și V. Florian primi pretori jud. Sibiu se încadrează cl. VII gr. I Al. Vladone numit șef contabil prefect. jud. Hunedoara cl. VI gr. III Fl. Cincia, consilier II, la cons. oraș. Bistrița, cl. VII gr. II Min. Muncii și Ocrot.-Sociale. Publicarea în extenso a regulamentului privitor la organizarea ministerului Anexe. Ad. deputaților. Desbateri, Sedința de la 3 April.

Mon.-Of. No. 15 de la 23 April 1922

Minist. de Interne: Pop Nicolae prefect poliția Brașov.

Minist. Agricult. și Domeniilor. — Înaintări în Corpul și Silvie. Regulamentul pentru executarea Decret lege No. 4236 din 6 Oct. 1919 relativ la repunerea în posesiune a coloniștilor germani și Austro-Ungari din Basarabia (22 articole) *Anexe. Desbat. Deputaților. Sedințele din anul 1922.*

Mon.-Of. No. 16 de la 25 April 1922

Minist. de Interne. Lege prom. No. 1987 din 22 April 1922 art. unic: Serviciile centrale și exterioare ale Dir. gen. *Serv. sanitar, ocrotiri sociale din regiunile alpine* dependente de Min. de Interne, precum și instituțiunile de utilitate publică și part. cu caracter de asistență sanitară, sau alta, supuse prin legea sanitară, legea de org. a Min. de Interne sau alte legi controlului Min. de Interne, *trec sub autoritatea sau controlul minist. muncii și Ocrot. Sociale.*

Fondurile bugetare din bug. gen. al statului privilegiate pe aceste Instituțiuni, trec din bugetele unde sunt prevăzute actualmente, asupra bugetului Min. Muncii și ocrot. sociale. *Alegeri:* Cercul *Somcuța Mare deputați, Senat Ciuc, Deputat Caraseu* — convocate la 28 și 29 Mai. *N. Ionescu*, șef pers. de la inspect. Sanitar al Ardealului se lasă în desponibilitate *V. Târnoveanu*, șef al div. cont. de la acelaș inspectorat se dislitue.

Minist. Agr. și Domeniilor. Mișcare în Corpul inginerilor silvici și consilieri Agricoli.

Minist. de Finanțe. *G. Maros*, insp. fin. cl. II, *D. Cuzman*, *I. Moldovan*, *Totuș Margineanșii*, *Valer Peteu P. Florian* ad. fin. cl. I.

Adalbert Nemeth, *Victor Târcan* ad. fin. cl. II *Voler Tabacarni*, *V. Veltian*, *V. Ignea*, *I. Altzner* și *Gh. Comian* ad. finan. cl. III. Toți în serviciul finanțelor din Ardeal.

Mon.-Of. No. 17 de la 26 April 1922

Minist. de Interne. Incadrări în pref. pol. oraș *Sibiu.* *Minist. de Justiție.* Mișcare cu Magistratura: *S. Butean* cons. la Curtea de Apel *Tg.-Mureș* cl. VI gr. III avansat cl. VI gr. I pe loc.

Ang. Andrei pres. trib. Ibașfalău avansat cl. VI gr. I.

Fr. Erdős prim-procuror cl. VI gr. II trib. Dej înaintat președ. de Senat la trib. Satu-Mare.

Gh. F. Florescu prim-procuror cl. VI gr. III trib. Odorhei înaintat judecător la ocolul Aiud

D. Muntean prim-procuror de la Sibiu permutat la Odorhei

Petru Vaida prim-procuror la Zălau numit judecător șef la ocolul Hunedoara

Gustav Czampa permutat judecător la ocolul *Sf. Gheorghe*

Iosif Sarga permutat judecător la Ilia

N. Fecler mutat judecător la trib. Timișoara

Al. Stanislau Cheriș numit judecător cl. VII gr. II la trib. Brașov

Venezel Vasika înaintat cl. VII gr. I trib. Ibașfalău

Koloman Aligrconder permutat judecător cl. VII gr. II I. trib. Deva

Paul Dery numit jude la trib. Satu-Mare

Ion Popiștiu permutat judecător trib. Alba-Iulia

I. Balazs numit jud. cl. VII gr. I trib. Satu-Mare

R. Bosser înaintat cl. VII gr. I procuror trib. Brașov

Gh. G. Vârgolici jude cl. VII gr. I ocol Biled permutat la Panciu

Alex. Barbul jude cl. VI gr. II Bara Mare permutat la Jibău

N. Motoc dr. în drept numit jude cl. VII gr. II ocol Făgăraș

Fr. Szentséter numit jude cl. VII gr. I Bacia Mare

Rudolf Binder înaintat jude cl. VIII gr. I ocol Mediaș

Emil P. Grozda notar public la Siria.

Monit.-Of. No. 18 de la 27 April 1922

Minist. de Interne. *Marlin Schaoser*, pretor la Târnava-Mare în cl. VII gr. II.

Min. Agr. și Dom. Decret Reg. 1945 prin care se aprobă modificarea art. 3, 4, 10, 11, 16, 17, 82, 131 și 137 din Regulam. de punere în aplicare a legii Agrare pentru Basarabia. *DI. E. Petrini* director gen. al serviciului de aplicare a reformei Agrare și de Agriculturi din Cluj este delegat să rezolve toate chestiunile relative și să aprobe cheltueli etc.

Min. Industr. și Com. *Cunei C.* numit administrativ la băile Herculane.

Min. al Sănătății publice, muncii și Ocrotiri sociale d-l profesor dr. *Titu Gane*, actual șef al diviziei de ocrotire de la inspectoratul sănătății și ocrotiri din Cluj este delegat proviz. și până la noi dispozițiuni cu conducerea inspectoratului general sanitar al Ardealului, diurnă 75 lei pe zi.

Min. Industr. și Com. *Cunei C.* numit administrativ la băile Herculane.

Min. al Sănătății publice, muncii și Ocrotiri sociale d-l profesor dr. *Titu Gane*, actual șef al diviziei de ocrotire de la inspectoratul sănătății și ocrotiri din Cluj este delegat proviz. și până la noi dispozițiuni cu conducerea inspectoratului general sanitar al Ardealului, diurnă 75 lei pe zi.

Minist.-Of. No. 19 de la 28 April 1922

Ministerul Justiției: Publicarea *Legei peniru prelungirea contractelor de inehiriere* cu următoarele adaugiri ce se omisese. La art. I al III *consular* în loc de *consulari*. La art. I al VIII rândul 12 după cuvântul de Stat se vor adăuga cuvintele: *aceste două din urmă categorii, întrând sub regimul oficiilor de închiriere în loc de „care reintră sub regimul liberei transactmii“ ce nu se vor ține cu seama.*

Anexe. Desbat. Ad. deputaților sedința din Anul 1922.

Anexe. Desbat. Ad. deputaților sedința din Anul 1922.

Anexe. Desbat. Ad. deputaților sedința din Anul 1922.

Anexe. Desbat. Ad. deputaților sedința din Anul 1922.

Anexe. Desbat. Ad. deputaților sedința din Anul 1922.

Anexe. Desbat. Ad. deputaților sedința din Anul 1922.

Anexe. Desbat. Ad. deputaților sedința din Anul 1922.

Anexe. Desbat. Ad. deputaților sedința din Anul 1922.

Mon. Of. No. 21 de la 30 April 1922

Min. de Interne. Dr. Coriolan Bucico primar, Dr. Ion Voștinar primnotar, Dr. D. Mangra și Dr. Savu Marta juriconsult se confirmă în adfia Oradea Mare.

Min. Justiției. Mișc. Magistraturii. Alex. Balan numit Cons. C. de Apel Tg.-Mureș cl. VI. gr. I.

Vasile Gh. Panu procuror, Tg.-Mureș, numit jude cl. VII. gr. I, la acelaș tribunal.

Alex. N. Dumitrescu, numit judc cl. VII. gr. III. trib. Alba-Iulia.

Gh. G. Panu supleant la trib. Putna, se înaintează judecător cl. VII. gr. I. la ocol Tg.-Mureș.

Anexe. Legea pentru ratificarea tratatului relativ la Unirea Basarabiei cu patria mării, semnat la Paris la 28 Octomvrie 1920 de către Marea Britania,

Franța, Italia, Japonia, Principale puteri Aliate și România.

Lege pentru ratificarea Convenției împreună cu protocolul final prin care se stabilește Statutul definitiv al Dunării încheiat la Paris la 23 Iulie 1921 între M. Britanie, Franța, Italia, Belgia, Grecia, Regatul Sârbilor, Ceho-Slovacia și România.

Mon. Of. No. 22 de la 3 Mai 1922

Min. de Interne. Mișcare în Corpul Jandarmeriei.

Min. Agricult. și Domeniilor. Lege pentru abrogarea cap. VI. din legea pentru Dobrogea Nouă publ. în Mon. Of. No. 89 din 16 Iulie 1921 și reîntrarea în vigoare a disp. cap. VI. din legea pentru org. Dobrogei Noi publ. în Mon. Of. No. 1 bis din 1 April 1914.

DICTIONAR JURIDIC

Expresia greșită:

Se suscep încă învățătoarele aplicate în calitate definitivă aparținătoare sferei institutelor de învățământ dacă posed calificațiunea statorită de lege.

Nime nu se poate împărtași în pensiuena mai înaltă decât suma competentă sau salariul computabil sau acel provăzut la aruncul pensiuenei legale.

Învățătoarea poate avea pretensiunea la escontentarea finală ce-i compete dânssei după propria aplicațiune.....

Dacă mama văduva țrage ajutori de bani, alunci pruncii ei primesc de după cap 1/6-a parte a provederei competența mamei.

Trebue a se suscep intra venitate fondului de pensiuene cei 15 cor. solvinzi anualmente după deobligații la învățământ.....

Expresia de întrebuintat:

Sunt cuprinse învățătoarele definitive din învățământ dacă au calificarea hotărâtă de lege.

Nimeni nu poate eși la pensiuene cu o plată mai mare decât cea ce i se cuvine sau plata socotită sau cea arătată de quantumul pensiuenei legale.

Învățătoarea are drept la suma ce i se cuvine conform ocupațiunei ei proprii....

Când văduva primește bani, copii săi primesc fie care a șasea parte din ce s'ar cuvenit mamei.

Se va socoti ca venit al fondului de pensiuene 15 cr. ce se plătesc anual de ori cine face parte de învățământ.

V. M. D. și St. L.

Ordonanțe

Directoratul Gen. al. Just. Cluj.

1. Banca Agrară, societate anonimă privilegiată cu sediul în Cluj, conform convențiunei încheiate cu Statul Român în urma jumelului Consiliului de Miniștrii No 4172 din 9 Noembrie 1921 publicat în Monitorul Oficial No 180 din 11 Noembrie 1921, atât Centrala cât și toate sucursalele ei de pe teritoriul revenit de la Ungaria, pentru toate operațiunile făcute de dânsa operațiune în legătură cu finanțare reformei agrare, este scutită de impozitele directe și zecimale față de stat, județ, comună și către Camerele de Comerț și Industrie, precum și de taxele vamale pentru introducerea de mașini agricole și semințe întru-cât nu ar fi prohibite și luând avizul comitetului vamal.

Excepție fac salariile, tantiemele, gratificațiile și jetoanele, cari cad sub dispozițiunile cedulei F. și cari se vor plăti regulat la timp, după normele existente.

Pentru aceleași operațiuni-adică cele privitoare la reforma agrară va fi scutiti mai departe de toate taxele de timbru și de toate taxele pentru înregistrarea drepturile ipotecare și de acele a extraselor cărții funduare; mai departe sunt scutite toacererile părților precum și actele obligatoare eliberate din partea lor, în fine cererile dresate de Banca Agrară sau sucursalele ei ori-cărui for sau autorități.

3. Sunt însă supuse taxelor de timbru. 1. cambille, asignețiunile și cecurile. 2. toate salariile, tantiemele și gratificațiile personalului (uncționari și servitori) membrilor direcțiunei comitetului de supraveghere și executare și 3. jetoanele membrilor.

Sunt înfine supuse taxelor și compelișelor de timbru toate cauzele procesuale.

Toate aceste dispozițiuni Va rugăm a le aduce la cunoștință futuror ofișilor și funcționarilor subordonăți D-v. pentru a lua cunoștință de ale și asecomada lor.

În referire la ordinul circular No. 10949 — 922 vă comunicăm, că se pot achi'a fără aprobare prealabilă plata martorilor expertilor și medicilor leești, spesele cu alimentarea deșinutililor adică numai alimentele, nu însă și costul lemnelor de foc. Delegațiile pentru desgropări autopsii la fața locului. Cheltuelile făcute cu inspecțiune de justiție criminală și desbaterile ținute în afară de reședințe se pot achita fără aprobare prealabilă în cazul când sunt foarte urgente și nu suferă amânare, dar la timpul achitărei se va face și raportul pentru aprobarea lor. Vin a vă atrege atențiunea că la achitarea acestor spese Dnii procurori cari iau parte la desbuteri sunt rugăți a se opune conform legilor în vigoare în Transilvania, în contra stabilirei speselor de martori etc. dacă gădesc stabilirea acestor spese mai mari decât acelea obișnuite. Se cer aceste conomii pentru a putea evita atâtea cheltueli adeseori stabilite în detrimentul statului.

Cluj, la 23 Aprilie 1922.

No. 10949 bis 1922.

România. Ministerul Justiției, Direcțiunea Judiciară Nr. 6459 din 11 Februarie 1922. Domnule! Ca urmare la circulară noastră Nr. 25.777 din 25 Iunie 1921, am onoare a vă ruga din nou să faceți ca orice corespondență ca autoritățile străine să fie îndrumate numai prin mijlocirea acestui Departament, înapoind la rândul Dv., nerezolvate, Ministerului, cererile ce veți primi direct dela acele autorități. În ce privește însă intervenirile Consulatelor și Legațiunilor Străine, cari obișnuiesc de câțva timp să se adreseze direct autorităților noastre judecătorești vă rog că cererile ce veți primi pe aceasta cale să nu le mai înăntați Ministerului, ci să le restituiți Dv. direct acelor Consulate sau Legațiuni, arătând că nu li se poate da curs, nefiind înăntate pe cale diplomatică. Cu această ocaziune Vă comunic, în urma informațiunilor primite de Ministerul Afacerilor Străine, că până la încheierea unei noi convențiuni, s'a stabilit, prin schimb de note, un acord, potrivit căruia se reie îndeplinirea procedurilor și a comisiunilor rogatorii dintre autoritățile noastre judecătorești și cele ale Statelor foste inamice. Conform celor

arătate mai sus, asemenea acte nu pot fi transmise decât pe cale diplomatică și numai după o prealabilă verificare a fiecăruia din ele, la acest Minister.

Ministerul Justiției, Direcțiunea Afacerilor Judiciare. Nr. 25.777 din 25 Iunie 1921. Domnule. În nenumărate rânduri am primit dela Ministerul Afacerilor Străine diferite acte judiciare trimise de autoritățile noastre judecătorești direct legațiunilor străine și înapoiate de acele legațiuni ca mențiunea că predarea lor nu se poate înfăptui decât pe cale diplomatică. Spre a nu se mai da loc la o astfel de corespondență inutilă, Vă rog ca pe viitor orice intervenire la autoritățile sau legațiunile străine să fie îndrumată numai prin mijlocirea departementului nostru, înapoind la rândul Dv. nerezolvate Ministerului cererile ce veți primi direct dela acele autorități. În ce privește țările cu cari am fost în stare de războiu, Ministerul Afacerilor Străine, în urma avizului comisiunii pentru executarea tratatelor, mă înformează că până la stabilirea unor acorduri bine și din vreme studiate să nu se înceapă cu asemenea țări îndeplinirea procedurilor și a comisiunilor rogatorii. În consecință, Vă rog că până nu Vi-se va comunica de Minister că asemenea acorduri au fost stabilite, să nu mai trimiteți nici un act, spre a fi predat în țările sus menționate.

Cu onoare Vă rugăm să binevoiți a dispune că publicațiunile referitoare la furnizari pentru stat să ni-se trimită atât de către ofișul D Voastră cât și de către serviciile subordonate, căci le vom comunica în Buletinul nostru *in mod gratuit*.

Avem speranță că D-Voastră veți satisface în deplă măsură cele de mai sus, prin ce noi dorim să servim un interes obstesc.

Cluj, la 1. Martie 1922.

Mr. 8684—1922.

Având în vedere ordinul Ministerului de Justiție din București Nr. 7747—1922 avem onoare a Vă face cunoscut ca, pe viitori pentru a se putea realiza o cât mai mare economie la articolele pentru cheltueli de material din bugetul de cheltueli al Statului, toate serviciile acestui Minister, atât centrale cât și exterioare, să facă corespondența cu toate autoritățile, pe o foaie de hârtie nedublata.

Cluj, la 25. Februarie 1922.

Nr. 6666 1922—VI.

Având în vedere art. 31 din decret-lege electorat pentru Ardeal și depeșa Ministerului de Justiție București toate cheltueli, obvenite prin delegarea magistraților și funcționarilor pentru paza urnelor, privește Directoratul General al Internelor Cluj, căruia s'a deschis creditul necesar. Deci binevoii a înainta aceste compturi Directoratul General al Internelor Cluj

Cluj, la 5. Aprilie 1922.
Nr. 11507—1922

Având în vedere adresa Ministerului de Justiție din București cu Nr. 9201 din 24 Februarie 1922 avem onoare a Vă aduce la cunoștință, că spre a putea emite carnete de identitate pentru reducere de 50% din taxele de călătorie de căile ferate pentru copii minori ai Dlor magistrați și funcționari, urmează a se înainta Ministerului în București fotografiile copiilor semnate de fiecare, cu certificarea că sunt legitimi, cu arătarea anului, luni și zilei nașterii și tot odată înaintând câte un leu în mînerar pentru fiecare carnet solicitat.
Nr. 7598—1922.

În baza ordinului No. 16497 din 11 Aprilie 1922, al Dlui Ministru, ordonăm următoarele:

Tinerea zilelor de judecată în cercurile justițiare în baza § 87 leg. LIV. din 1912, deocamdată se suspendă, până la alte dispozițiuni ale Ministerului, menținându-se împărțirile făcute ale ocoalelor în cercuri justițiare.

Le suspendă totdeauna desbaterile, în afară de reședință și în afacerile penale, rămânând ca acelea să fie încuviințate în prealabil din caz în caz de noi, putându-se da aceasta autorizație la propunerea Dlor președinți ai tribunalelor, atunci dacă speșele legale de transportul cu trăsura sau căruța a martorilor, ce călătoresc pe distanțe nedeservite de cale ferată, ar costa mai mult Statului, decât speșele deplasării magistratului dela reședință.

No. 13197—1922 Inst. I.

Suntem informați că unele autorități judecătorești din ținuturile unite obișnușe să trimită tribunalelor sau judecătoriilor de Ocoale din vechiul regat diferite acte judiciare spre a fi înmânate destinatarilor.

Potrivă legilor în vigoare, asemenea înmânări de acte nu se fac însă prin tribunale sau judecătoriile de ocoale, ci prin anumite organe administrative și judecătorești cari au în sarcina lor asemenea atribuțiuni.

Astfel, citațiile și ori ce acte judiciare în materie civilă, comercială și penală ce emănă de la judecătoriile de ocol se predau în comunele urbane din vechiul regat prin comisarii sau subcomisarii de poliție, iar în comunele rurale fie prin secretarii comunali, fie prin jandarmi.

În Basarabia citațiile și ori de acte judiciare în materie civilă și comercială se comunică în comunele urbane prin poliție, iar în comunele rurale prin primari ori prin jandarmi. În materie penală asemenea acte se comunică prin jandarmi.

Corespondența privitoare la predarea acestor acte trebuie adresată polițailor în toate comunele urbane, afară de București, Iași, Craiova, Galați, Brăila, Constanța, Ploești, Chișinău, Cetatea Albă și Ismail unde se adresează prefecților de poliție, iar pentru destinatari din comunele rurale corespondența se adresează primarului respectiv sau comandantului companiei de jandarmi a județului pe teritoriul căruia se găsește comuna.

Citațiunile și orice acte judiciare în materie penală, emenate dela tribunale, trebuind, eonform dispozițiunilor cuprinse în codul de procedură penală, să fie predate de comisari sau subcomisari în comunele urbane și de jandarmi în cele rurale, corespondența respectivă cata să fie adresată, după distincțiunile de mai sus, polițailor sau prefecților de poliție, iar pentru comunele rurale comandantului companiei de jandarmi a județului respectiv.
No. 51623—921.

Referindu-ne pe de o parte la ordonanța Rezortului de Justiție a fostului Consiliu Dirigent din 6 Noembrie 1919 cu No. 144—4—1919, prin care s'a suspendat procesele intentate CFR., pe de altă parte la ordonanța acestui Directorat din 1 Iunie 1921 cu No. 4100:

Se aduce la cunoștință tuturor autorităților judecătorești că dispozițiunile arătate mai sus trebuiesc interpretate astfel încât numai procesele pendinte în timpul promulgării ordonanței fostului Rezort de Justiție să fie suspendante, iar celelalte procese, cari s'au înaintat ulterior, adică după promulgarea sus zisei ordonanțe, nu trebuiesc suspendate.

No. 30456—1921. Z.

Seminarul de drept Dr. Mureșianu
Cluj, Str. Nicolae Iorga Nr. 23 :: Telefon: 13